

**"DUNAV" DOBROVOLJNI
PENZIJSKI FOND, BEOGRAD**

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2017. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	2
Bilans stanja – izveštaj o neto imovini	3
Izveštaj o promenama na neto imovini	4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izveštaje	6 – 25

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionaru i rukovodstvu „Dunav“ Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d., Beograd i članovima „Dunav“ dobrovoljnog penzijskog fonda, Beograd

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja (strana 2 do 25) „Dunav“ dobrovoljnog penzijskog fonda, Beograd (u daljem tekstu: „Fond“), koji obuhvataju bilans stanja – izveštaj o neto imovini na dan 31. decembra 2017. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o promenama na neto imovini i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i propisima Narodne banke Srbije, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i propisima Narodne banke Srbije.

Beograd, 26. februar 2018. godine

Zoran Nešić
Ovlašćeni revizor

"DUNAV" DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND, BEOGRAD

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	5	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: ДУНАВ ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД																				
Регистарски број фонда: 1000556																				
Назив друштва за управљање: ДУНАВ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОМ А.Д.																				

БИЛАНС УСПЕХА
за период који се завршава 31.12.2017.

(износи у хиљадама динара)

Рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
602-502	Нето добици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1001	5	31,966	150
502-602	Нето губици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1002			
603-503	Нето добици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1003	6	316,322	320,356
503-603	Нето губици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1004			
604-504	Нето позитивне курсне разлике	1005			2,619
504-604	Нето негативне курсне разлике	1006	7	23,519	
605-505	Нето добици од продаје непокретности	1007		3,087	
505-605	Нето губици од продаје непокретности	1008			
606-506	Нето добици од усклађивања вредности непокретности	1009			
506-606	Нето губици од усклађивања вредности непокретности	1010	8	2,802	6,262
600	Приходи од камата	1011	9	632,157	638,499
601	Приходи од дивиденди	1012	10	32,318	34,514
607	Приходи од закупа	1013			
609	Други приходи	1014			4
500	Трошкови накнада друштву за управљање	1015	11	279,447	253,555
507	Трошкови у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности	1016		2,003	1,730
508	Трошкови текућег одржавања непокретности	1017			
509	Други расходи	1018			
	Добитак(1001-1002+1003-1004+1005-1006+1007-1008+1009-1010+1011+1012+1013+1014-1015-1016-1017-1018)	1019		708,079	734,595
	Губитак (1002-1001-1003+1004-1005+1006-1007+1008-1009+1010-1011-1012-1013-1014+1015+1016+1017+1018)	1020			

У Београду,
дана 22.01. 2018. године

Законски заступник друштва за управљање

"DUNAV" DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND, BEOGRAD

Попуњава друштво за управљање																					
1	7	4	1	1	2	3	3		6	5	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности						ПИБ								
Назив фонда: ДУНАВ ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД																					
Регистарски број фонда: 1000556																					
Назив друштва за управљање: ДУНАВ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОМ А.Д.																					

БИЛАНС СТАЊА – ИЗВЕШТАЈ О НЕТО ИМОВИНИ

на дан 31.12.2017.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година	
					Крај периода	Почетак периода
1	2	3	4	5	6	7
	ИМОВИНА					
10	Готовина	0001	12	932,489	3,327,416	2,639,203
11	Потраживања од друштва за управљање	0002	13	293	247	29
12	Друга потраживања	0003	13	3,598	8,193	7,624
200,203, део 205, 210,211	Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	0004	14	12,157,741	8,570,137	8,669,462
204, део 205,212	Дужничке хартије од вредности привредних друштва	0005				
202, 213	Депозитне потврде	0006				
206,215	Отворени инвестициони фондови	0007				
207, 214	Акције	0008	15	1,768,259	1,515,960	650,516
201	Депозити код банака	0009				
208	Непокретности	0010			59,458	65,720
209, 219	Друга улагања фонда	0011				
	УКУПНА ИМОВИНА (од 0001 до 0011)	0012		14,862,380	13,481,411	12,032,554
	ОБАВЕЗЕ					
30	Обавезе према друштву за управљање фондом	0401	16а	27,219	25,018	22,087
31	Друге обавезе из пословања	0402	16b	22,041	7,740	50
4	Обавезе по основу чланства	0403				
	УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0403)	0404		49,260	32,758	22,137
	НЕТО ИМОВИНА					
800	Нето уплате	0405		8,125,353	7,468,965	6,765,324
801	Добитак текуће године	0406		708,079	734,595	1,641,226
802	Добитак ранијих година	0407		6,077,373	5,342,778	3,701,552
803	Губитак текуће године	0408				
804	Губитак ранијих година	0409		97,685	97,685	97,685
	СВЕГА НЕТО ИМОВИНА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПЕНЗИЈЕ (0405+0406+0407-0408-0409)	0410		14,813,120	13,448,653	12,010,417

У Београду,
дана 22.01. 2018. године

Законски заступник друштва за управљање

"DUNAV" DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND, BEOGRAD

Полуњава друштво за управљање																							
1	7	4	1	1	2	3	3			6	5	3	0		1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број								Шифра делатности				ПИБ											
Назив фонда: ДУНАВ ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД																							
Регистарски број фонда: 1000556																							
Назив друштва за управљање: ДУНАВ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОМ А.Д.																							

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА НЕТО ИМОВИНИ
за период који се завршава 31.12.2017.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
8	Нето имовина на дан 1. јануара	4001		13,448,653	12,010,417
801	Добитак текуће године	4002		708,079	734,595
803	Губитак текуће године	4003			
410	Уплате чланова	4004		310,065	337,179
411	Уплате послодаваца	4005		864,581	787,354
412	Уплате других фондова по основу промене чланства	4006		97,208	162,511
413	Нераспоређене уплате	4007			
400	Програмиране исплате	4008		33,928	25,349
401	Исплате друштвима за осигурање	4009			
402	Једнократне исплате	4010		519,262	523,396
403	Исплате другим фондовима по основу промене чланства	4011		30,056	34,658
409	Исплате по другим основама	4012		32,220	
	Нето повећање нето имовине (4002-4003+4004+4005+4006+4007-4008-4009-4010-4011-4012)	4013		1,364,467	1,438,236
	Нето смањење нето имовине (4003-4002-4004-4005-4006-4007+4008+4009+4010+4011+4012)	4014			
	Нето имовина на дан 31. децембра (4001+4013-4014)	4015		14,813,120	13,448,653

У Београду,
дана 22.01. 2018. године

Законски заступник друштва за управљање

"DUNAV" DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND, BEOGRAD

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	5	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: ДУНАВ ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД																				
Регистарски број фонда: 1000556																				
Назив друштва за управљање: ДУНАВ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОМ А.Д.																				

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
за период који се завршава __31.12.2017. године__

ПОЗИЦИЈА	Износ		
	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3008)	3001	7,031,622	2,063,421
1. Приливи по основу продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3002	4,963,581	143,267
2. Приливи по основу продаје непокретности	3003	59,413	
3. Приливи по основу камата	3004	62,781	96,852
4. Приливи по основу дивиденди	3005	37,523	34,143
5. Приливи од закупа непокретности	3006		
6. Нето приливи по основу депозита	3007		
7. Остали приливи	3008	1,908,324	1,789,159
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3010 до 3016)	3009	10,083,686	2,102,721
1. Одливи по основу куповине хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3010	9,776,367	1,826,104
2. Одливи по основу трошкова куповине, продаје и преноса хартија од вредности	3011	6,209	4,145
3. Одливи по основу куповине непокретности	3012		
4. Одливи по основу текућег одржавања непокретности	3013		
5. Нето одливи по основу депозита	3014		
6. Одливи по основу накнада друштву за управљање	3015	300,472	271,909
7. Остали одливи	3016	638	563
III. Нето прилив готовине из пословних активности (3001-3009)	3017		
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (3009-3001)	3018	3,052,064	39,300
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3020 до 3023)	3019	1,295,913	1,309,693
1. Приливи по основу уплата чланова	3020	314,673	342,720
2. Приливи по основу уплата послодаваца	3021	883,199	803,103
3. Приливи из других фондова по основу промене чланства	3022	97,208	162,510
4. Остали приливи	3023	833	1,360
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3024 до 3029)	3024	616,249	584,811
1. Одливи по основу програмираних исплата члановима	3025	33,928	25,349
2. Одливи по основу исплата друштвима за осигурање	3026		
3. Одливи по основу једнократних исплата члановима	3027	551,288	522,927
4. Одливи по основу исплата другим фондовима по основу промене чланства	3028	30,026	34,623
5. Остали одливи	3029	1,007	1,912
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3019 - 3024)	3030	679,664	724,882
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3024 - 3019)	3031		
V. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3017 + 3030)	3032	679,664	724,882
Г. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3018 + 3031)	3033	3,052,064	39,300
Д. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3032 - 3033)	3034		685,582
Ђ. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3033 - 3032)	3035	2,372,400	
Е. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена:)	3036	3,327,416	2,639,203
Ж. Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3037	8,035	4,137
З. Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3038	30,562	1,506
И. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена:)	3039	932,489	3,327,416
(3034-3035+3036+3037-3038)			

У Београду,
дана 22.01. 2018. године

Законски заступник друштва за управљање

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Na osnovu rešenja guvernera Narodne banke Srbije br. 4496 od 08. marta 2007. godine i rešenja br. 4495, takođe od 08. marta 2007. godine, Dunav društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Beograd, Trg Republike br. 5 (u daljem tekstu: Društvo) dobilo je dozvolu za rad, kao i dozvolu za organizovanje dobrovoljnog penzijskog fonda Dunav (u daljem tekstu: Fond) sa registarskim brojem 1000556.

Agencija za privredne registre svojim rešenjem br. BD 13170.2007 od 14. marta 2007. godine izvršila je preregistraciju Društva za penzijsko osiguranje Dunav a.d.o. u Dunav društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d.

Poslove u vezi sa organizovanjem i upravljanjem Fondom vrši Društvo, shodno odredbama Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima.

Fond je osnovan i radi po Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima (Službeni glasnik RS broj 85/2005 i 31/2011), i odlukama iz oblasti poslova nadzora Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima. U smislu odredbi Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima fond je institucija kolektivnog investiranja u okviru koje se prikuplja i ulaže penzijski doprinos u različite vrste imovine sa ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja. Fond se organizuje radi prikupljanja novčanih sredstava uplatom penzijskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava sa ciljem povećanja vrednosti imovine Fonda uz uvažavanje penzionih planova i politika utvrđenih Prospektom i Statutom Fonda.

Fond jeste fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravnog lica i nije obveznik poreza na dobit niti poreza na dodatu vrednost.

Kastodi banka (banka staralac) – Kastodi banka Fonda je Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka), broj računa je 275-0000220033899-29. Kastodi banka obavlja kastodi usluge prema Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima ("Službeni glasnik RS", br. 85/05 i 31/11) (u daljem tekstu: Zakon). Kastodi banka je dužna da izvrši naloge Fonda, osim ako oni nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom fonda.

Kastodi banka, po nalogu Društva, obavlja sledeće kastodi usluge:

- 1) u Centralnom registru hartija od vrednosti otvara i vodi račune hartija od vrednosti koji čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u svoje ime, a za račun članova dobrovoljnog penzijskog fonda (zbirni kastodi račun);
- 2) u posebnom registru Banke otvara i vodi račune hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda;
- 3) otvara novčani račun Fonda, na koji će se prikupljati penzijski doprinosi;
- 4) otvara i vodi dinarske, odnosno devizne račune, čija sredstva čine imovinu Fonda u posebnom registru Banke;
- 5) vrši prenos novčanih sredstava koja čine imovinu Fonda u novčane depozite;
- 6) vrši isplate akumuliranih sredstava za svakog člana Fonda;
- 7) izvršava naloge Društva za kupovinu i prodaju imovine, ukoliko oni nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom Fonda;
- 8) kontroliše, potvrđuje i svakodnevno izveštava Narodnu banku Srbije o neto vrednosti imovine Fonda i vrednosti investicione jedinice, obračunatih od strane Društva;
- 9) kontroliše prinos Fonda, obračunat od strane Društva;
- 10) obaveštava Narodnu banku Srbije o uočenim nepravilnostima u poslovanju Društva, odmah nakon što uoči takve nepravilnosti.

Način i izbor prikupljanja sredstava

Penzijske doprinose za račun člana Fonda može da uplaćuje domaće i strano pravno i fizičko lice, koje može biti poslodavac, član Fonda ili treće lice. Uplatilac doprinosa određuje visinu penzijskog doprinosa, kao i dinamiku uplata. Visina penzijskog doprinosa može da se menja, ali ne ispod minimalnog iznosa od 1,000 dinara.

Penzijski doprinos može se uplaćivati isključivo bezgotovinski i to: putem naloga za uplatu, obustavom od zarade, trajnim nalogom, odnosno putem naloga za prenos.

Uplaćeni penzijski doprinosi, kao i sredstva koja su preneti iz drugog fonda, dodaju se na stanje na individualnom računu člana Fonda, a broj investicionih jedinica po toj transakciji izračunava se kao decimalni broj (sa pet decimala) dobijen deljenjem iznosa transakcije sa vrednošću investicione jedinice koja je obračunata na dan kada su uplaćeni doprinosi prispeli na račun Fonda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)

Članovi Fonda

Na dan 31. decembra 2017. godine Fond ima ukupno 84,779 individualnih članova (31. decembar 2016. godine: 83,852 člana), odnosno 96,783 člana po ugovoru (31. decembar 2016. godine: 93,882 člana). Član Fonda može biti domaće i strano fizičko lice. Isto lice može biti član jednog ili više dobrovoljnih penzijskih fondova, koje organizuje i kojim upravlja Društvo i druga društva. Član Fonda se postaje zaključenjem ugovora o članstvu neposredno ili zaključenjem ugovora posredno preko organizatora penzijskog plana, u skladu sa Zakonom. Ugovor o članstvu se zaključuje posebno za svaki dobrovoljni penzijski fond kome član pristupa i njime se utvrđuje obveznik uplate penzijskih doprinosa, način obaveštavanja članova fonda i druga pitanja u skladu sa Zakonom.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Struktura članova		
Individualni ugovori	53,521	52,212
Članovi po ugovoru o penzijskom planu	43,262	41,670
Ukupno	96,783	93,882

Od ukupnog broja individualnih ugovora, 17,249 su fizička lica koja sama uplaćuju doprinos (15,598 u 2016. godini), a 36,272 su lica za koje uplatu vrši obveznik uplate (36,614 u 2016. godini)

Član Fonda ili obveznik uplate dužan je da, u skladu sa ugovorom o članstvu, uplati penzijski doprinos u Fond na novčani račun Fonda, koji se vodi kod kastodi banke, sa kojom Društvo ima zaključen Ugovor o obavljanju kastodi usluga. Uplaćeni doprinosi se konvertuju u investicione jedinice. Ukoliko obveznik uplate, odnosno član Fonda, prestane da uplaćuje doprinos, taj član Fonda i dalje zadržava svojstvo člana Fonda. Evidenciju o uplatama penzijskog doprinosa i programiranim isplatama, kao i podatke koji se odnose na ime i prezime člana Fonda i broj investicionih jedinica u svojini člana Fonda, Društvo vodi na individualnim računima članova Fonda.

Član fonda ima sledeća prava:

- 1) pravo na izbor visine penzijskog doprinosa i dinamike uplata,
- 2) pravo povlačenja i raspolaganja akumuliranim sredstvima,
- 3) vlasničko pravo,
- 4) prava u slučaju prestanka uplata penzijskih doprinosa,
- 5) pravo na promenu fonda,
- 6) pravo na zaštitu sredstava na individualnom računu,
- 7) pravo na informisanost,
- 8) pravo na prigovor,
- 9) pravo na srazmerni deo prinosa od ulaganja,
- 10) pravo na srazmerni deo imovine u slučaju raspuštanja fonda.

Poreske olakšice

Uplate penzijskih doprinosa od strane poslodavca do iznosa od 5,589 dinara po zaposlenom oslobođene su plaćanja poreza na dohodak građana, kao i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Uplate penzijskih doprinosa do 5,589 dinara koje se obustavljaju i plaćaju iz zarade zaposlenog putem administrativne zabrane oslobođene su plaćanja poreza na dohodak građana.

Investiciona politika

Investicionom politikom obezbeđeno je sprovođenje načela ulaganja imovine Fonda. Dunav dobrovoljni penzijski fond je balansirani fond otvorenog tipa, koji je pretežno orijentisan na ulaganje u dužničke hartije od vrednosti. Investicioni profil Fonda predstavlja kombinaciju stabilnog prinosa i kapitalnog rasta, uz preuzimanje umerenog nivoa rizika i očuvanje sigurnosti akumuliranih sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)

Uslovi za povlačenje sredstava iz Fonda

Pravo člana Fonda na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima stiče se sa navršениh 58 godina života. Članovi koji su to postali pre 17. maja 2011. godine pravo na povlačenje i raspolaganje sredstvima stiču sa navršene 53 godine života.

Pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima može se ostvariti i pre navršениh 58, odnosno 53 godine života, u slučaju trajne nesposobnosti za rad prema nalazu organa veštačenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa Zakonom i opštim aktima Društva.

U slučaju smrti člana Fonda, sredstva sa njegovog računa prenose se na lice koje je on prethodno odredio, a ukoliko to nije učinio ili lice nije poznato, primenjuje se Zakon koji reguliše nasleđivanje.

Član Fonda ima pravo da sredstva akumulirana na individualnom računu delimično, odnosno u potpunosti prenese iz jednog penzijskog fonda u drugi fond, odnosno fondove.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. U skladu sa Zakonom, Fond je u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Fond je ove finansijske izveštaje sastavio u skladu sa zahtevima Odluke o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za dobrovoljne penzijske fondove (Službeni glasnik Republike Srbije broj 87/2014) i formatu propisanom Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za dobrovoljne penzijske fondove („Službeni glasnik RS“, br. 87/2014), koja odstupa od formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – “Prikazivanje finansijskih izveštaja” i MRS 7 – “Izveštaj o tokovima gotovine”.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC) do 31. jula 2013. godine. Nakon 31. jula 2013. godine, od strane IASB i IFRIC izdat je značajan broj dopuna, godišnjih poboljšanja, izmena odnosno dodataka postojećim ili revidiranim standardima i tumačenjima, kao i izdavanje novih MSFI, odnosno ukidanje postojećih MRS, koji nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji.
- Određenim podzakonskom aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koja odstupa od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Fonda, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Fond nije primenio MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Fond je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivao računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Fonda su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Ovi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora Društva za upravljanje Fondom dana 22. januara 2018. godine, dok će naknadno biti usvojeni zajedno sa izveštajem nezavisnog revizora od strane Nadzornog odbora i Skupštine Društva za upravljanje.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji na dan i za godinu završenu na dan 31. decembra 2016. godine.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, iskazane su u bilansu uspeha Fonda, kao prihodi, odnosno rashodi perioda u okviru pozicije pozitivne, odnosno negativne kursne razlike.

Zvanični kursevi značajnijih stranih valuta su:

	31. decembar 2017.	RSD 31. decembar 2016.
EUR	118.4727	123.4723
USD	99.1155	117.1353

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Prihodi i rashodi Fonda

Prihode Fonda čine dobici od prodaje hartija od vrednosti i investicionih jedinica otvorenih investicionih fondova, dobici od usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti i investicionih jedinica otvorenih investicionih fondova, dobici od usklađivanja vrednosti nepokretnosti, pozitivne kursne razlike, prihodi od kamata, dividendi, zakupa i drugi prihodi.

Rashode Fonda čine gubici od prodaje hartija od vrednosti i investicionih jedinica otvorenih investicionih fondova, gubici od usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti i investicionih jedinica otvorenih investicionih fondova, negativne kursne razlike, troškovi naknada Društvu za upravljanje Fondom, gubici od usklađivanja vrednosti nepokretnosti, rashodi u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrednosti, rashodi tekućeg održavanja nepokretnosti i drugi rashodi.

Dobici i gubici od prodaje hartija od vrednosti

Dobici i gubici od prodaje hartija od vrednosti predstavljaju realizovane dobitke ili gubitke koji nastaju pri prodaji hartija od vrednosti i priznaju se kao prihodi ili rashodi perioda u kojem nastaju.

Dobitak nastaje u slučaju kada se pri prodaji hartija od vrednosti, ostvari veća cena od knjigovodstvene vrednosti hartija kojima se trguje i jednaka je pozitivnoj razlici između prodajne i knjigovodstvene cene. Gubitak nastaje u slučaju kada se pri prodaji hartija od vrednosti, ostvari manja cena od knjigovodstvene vrednosti hartija kojima se trguje i jednak je negativnoj razlici između prodajne i knjigovodstvene cene.

Dobici/Gubici od usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti

Ulaganja u hartije od vrednosti kojima se trguje predstavljaju finansijska sredstva i vrednuju se po tržišnoj (fer) vrednosti. Ova sredstva se knjiže po nabavnoj vrednosti, a svakodnevno se vrši usklađivanje po tržišnoj (fer) vrednosti. Odstupanja koja se tom prilikom javi u odnosu na knjigovodstvenu vrednost, iskazuju se kao dobici/gubici od usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti.

Dobici se javljaju kao posledica usklađivanja niže knjigovodstvene vrednosti hartija od vrednosti sa višom tržišnom (fer) vrednošću tih hartija, a gubici kao posledica usklađivanja više knjigovodstvene vrednosti hartija od vrednosti sa nižom tržišnom (fer) vrednošću tih hartija.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata predstavljaju prihode koje Fond ostvari po osnovu ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, plasiranja sredstava u depozite i sredstva po viđenju na tekućim računima kod kastodi banke.

Prihodi od kamata se iskazuju u trenutku obračuna u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda. Obračun i evidentiranje prihoda od kamate, odnosno potraživanja Fonda po osnovu kamata, vrši se na dnevnom nivou.

c) Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti predstavljaju prenosive elektronske dokumente kojima se trguje na finansijskom tržištu, iz kojih za zakonite imaoce proizlaze prava i obaveze. Upis hartija od vrednosti vrši se u brokersko-dilerskom društvu ili banci - koja je član Centralnog registra, na osnovu pismenog ugovora. Hartije od vrednosti se uključuju na tržište ako su izdate javnom ponudom, odnosno ako je izdavalac dobio od Komisije rešenje o uključanju tih hartija na tržište.

Poštena vrednost hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda početno se obračunava na dan trgovanja po ceni kupovine, koja ne uključuje troškove trgovine, prodaje i prenosa tih hartija.

Za dužničke hartije od vrednosti koje izdaju Republika Srbija, Narodna banka Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave u Republici, kao i hartije od vrednosti koje izdaju i druga pravna lica sa sedištem u Republici, poštenom vrednošću tih hartija smatra se njihova prosečna dnevna cena na organizovanom tržištu ponderisana obimom trgovine. Ako se ovim hartijama od vrednosti nije trgovalo na dan vrednovanja, poštenom vrednošću tih hartija smatra se njihova poštena vrednost od prethodnog dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

c) Hartije od vrednosti (nastavak)

Ukoliko se poštena vrednost hartija od vrednosti ne može utvrditi po navedenom načinu, obračunava se na sledeći način:

- Za dužničke hartije od vrednosti – diskontovanjem tokova gotovine, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi preovlađujuća tržišna kamatna stopa za te hartije od vrednosti, odnosno za dužničke hartije od vrednosti, koje imaju isti ili približan rok dospeća i isti kreditni rejting;
- Za akcije – poštenom vrednošću se smatra niža cena od: knjigovodstvene vrednosti akcije i poslednje poznate cene akcije.

d) Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka predstavljaju oročena sredstva kod banaka sa sedištem u Republici Srbiji, pri čemu se odvojeno iskazuju kratkoročni i dugoročni depoziti, kao i depoziti u dinarima i valuti.

Poštena vrednost novčanih depozita kod banaka obračunava se u skladu sa stanjem na njihovom računu, uključujući obračunatu a nedospelu kamatu.

Depoziti se inicijalno iskazuju u visini deponovanih novčanih sredstava, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, koja se u bilansu uspeha priznaje kao prihod od kamate po osnovu deponovanih sredstava.

e) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se izražavaju u nominalnoj vrednosti u dinarima. Iznosi gotovine na računima koji glase na strana sredstva plaćanja, iskazuju se u dinarima, prema srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na dan bilansiranja.

f) Nekretnina

Ukoliko Fond u svom portfoliju poseduje nekretninu, vrednost nekretnine se izražava u nominalnoj vrednosti u dinarima, a na osnovu vrednosti koju ovlašćeni procenjivač procenjuje u skladu sa Zakonom, pri čemu procena ne može biti starija od 60 dana. Pri ovoj proceni prinosa metoda mora biti zastupljena sa ponderom od najmanje 30%.

g) Potraživanje od Društva za upravljanje Fondom

Potraživanja od Društva za upravljanje Fondom obuhvataju potraživanja za transakcione troškove kupovine, prodaje i prenosa hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda, a odnose se na proviziju brokera i kastodi banke.

h) Obaveze prema Društvu za upravljanje Fondom

Obaveze prema Društvu za upravljanje fondom obuhvataju obaveze za naknadu pri uplati penzijskih doprinosa i naknadu za upravljanje. Obaveze za naknadu pri uplati penzijskih doprinosa evidentiraju se kod svake uplate, a za naknadu za upravljanje svakodnevno.

i) Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iz poslovanja predstavljaju obaveze po osnovu kupovine i prodaje hartija od vrednosti i to: obaveze za neto cenu hartija od vrednosti, proviziju brokera, berze, centralnog registra, kastodi banke i druge obaveze. Obaveze se evidentiraju sa datumom trgovanja.

j) Obaveze po osnovu članstva

Obaveze po osnovu članstva obuhvataju obaveze proistekle iz odnosa sa članovima fonda i predstavljaju obaveze za isplatu akumuliranih sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

k) Vrednost imovine fonda

Vrednost imovine Fonda čini zbir vrednosti hartija od vrednosti iz portfolija Fonda, investicionih jedinica otvorenih investicionih fondova u koje je uložena imovina Fonda, nepokretnosti u vlasništvu Fonda, depozita novčanih sredstava Fonda kod banaka, novčanih sredstava Fonda na računu kod kastodi banke i potraživanja Fonda – obračunatih prema poštenoj (fer) vrednosti, koja se određuje u skladu sa međunarodnim standardima i odlukom o proceni i obračunavanju tržišne i neto vrednosti imovine fonda. Obračun vrednosti imovine fonda se vrši svakog dana. Dan vrednovanja imovine fonda (t) jeste dan koji prethodi danu obračuna vrednosti neto imovine fonda (t+1).

Neto vrednost imovine fonda jednaka je razlici vrednosti imovine Fonda i obaveza Fonda na isti dan, odnosno proizvodu broja investicionih jedinica članova Fonda i vrednosti investicione jedinice.

Vrednost imovine Fonda koja je iskazana u stranoj valuti preračunava se u dinarsku protivvrednost, po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna.

l) Troškovi naknada Društvu

Društvu za upravljanje Fondom se plaća naknada za upravljanje dobrovoljnim penzijskim Fondom. Ova naknada predstavlja naknadu za usluge Društva za upravljanje Fondom i obračunava se na vrednost neto imovine Fonda u procentu od 2% godišnje. Naknada se obračunava svakodnevno, a naplaćuje mesečno (napomena br. 11). Odlukom o načinu obračuna naknada društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom ("Sl. glasnik RS", br. 60/2011 i 77/2017) koja je stupila na snagu 1. decembra 2017. godine, a primenjuje se od 1. januara 2018. godine, naknada Društva za upravljanje Fondom iznosi 1.25%.

lj) Investiciona jedinica

Investiciona jedinica je srazmerni obračunski udeo u ukupnoj neto imovini dobrovoljnog penzijskog fonda. Jedinstvena početna vrednost investicione jedinice za sve fondove utvrđena je u iznosu od 1.000,00 dinara.

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA

Polazni osnov za koncipiranje investicione politike dobrovoljnog penzijskog fonda "Dunav" je Odluka NBS o maksimalnim visinama, uslovima i načinu ulaganja sredstava fonda. Osim toga, strogo se vodi računa i o politici upravljanja rizicima na koju ćemo se posebno osvrnuti analizirajući svaki od rizika sa kojima je Fond potencijalno suočen.

Društvo je merenje i upravljanje rizicima Fonda uredilo sa nekoliko procedura:

- procedura za upravljanje tržišnim rizikom,
- procedura za upravljanje kreditnim rizikom,
- procedura za praćenje likvidnosti trgovanja akcijama listiranim na Beogradskoj berzi.

Izračunavanje tržišnog rizika ukupnog portfolija, kao i pojedinih klasa aktive u okviru portfolija se vrši putem VaR (*Value at Risk* – vrednost imovine pod rizikom) pokazatelja. Kvantitativna rizičnost fonda, merena VaR-om, izračunava se kao verovatnoća gubitka koji u određenom vremenskom periodu i sa definisanim nivoom poverenja neće biti premašen. Uzimajući u obzir investicione ciljeve i vremenski horizont ulaganja, kontinuirano upravljanje tržišnim rizikom ima za cilj smanjivanje rizika celokupnog portfolija.

VaR se izračunava svakodnevno, uz primenu intervala poverenja od 99%. U skladu sa targetiranom strukturom portfolija Fonda, vrednost VaR-a se definiše na maksimalnom dnevnom nivou od 2% ukupne vrednosti imovine.

Društvo prati nivo kreditnog rizika za sve dužničke hartije od vrednosti čiji su emitenti pravna domaća i strana lica. Izračunavanje i upravljanje kreditnim rizikom vrši se u skladu sa internom procedurom za upravljanje kreditnim rizikom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Društvo prati nivo rizika likvidnosti za celokupan portfolio. U cilju pravovremenog izmirenja obaveza, kao i adekvatnog vrednovanja imovine Fonda, Društvo definiše da u strukturi imovine Fonda mora biti najmanje 20% instrumenata koji se mogu likvidirati u roku od 30 dana, po cenama koje su bliske trenutnim tržišnim uslovima.

Rizik likvidnosti – predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat usled nemogućnosti ispunjavanja dospelih obaveza poslovanja. Pod rizikom likvidnosti podrazumevaju se i poteškoće prikupljanja sredstava, kao i nemogućnost brze realizacije imovine (finansijske i nefinansijske) u vrednosti koja je približna njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se obračunava u skladu sa parametrima utvrđenim od strane Narodne banke Srbije. U cilju izbegavanja i najmanje mogućnosti ugrožavanja likvidnosti Fonda, Društvo je u obavezi da se stara da na novčanim računima Fonda, koji se vode kod kastodi banke, slobodna sredstva budu u skladu sa investicionom politikom, a da obezbede neometano izmirenje dospelih obaveza.

Upravljanje portfolijom akcija listiranih na Beogradskoj berzi regulisano je posebnom procedurom. Osnovni cilj ove procedure je definisanje strogih kriterijuma likvidnosti koje kompanije moraju ispunjavati da bi bile u investicionom fokusu Fonda, kao i mogućnost da Fond u slučaju potrebe može bez problema redukovati ili u potpunosti likvidirati neku trgovačku poziciju.

U niže navedenoj tabeli prikazana je analiza rizika likvidnosti sredstava i obaveze Fonda grupisana po pozicijama u skladu sa rokovima dospeća, zasnovana na diskontovanim novčanim tokovima:

	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina					
Gotovina	932,489	-	-	-	932,489
Potraživanja od društva za upravljanje fondom	293	-	-	-	293
Druga potraživanja	3,598	-	-	-	3,598
HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	-	-	11,844,559	313,182	12,157,741
Akcije	1,768,259	-	-	-	1,768,259
Ukupno imovina	2,704,639	-	11,844,559	313,182	14,862,380
Obaveze i neto imovina					
Obaveze prema društvu za upravljanje fondom	27,219	-	-	-	27,219
Druge obaveze	-	22,041	-	-	22,041
Neto imovina - članovi sa 53 godine	3,577,422	494,312	2,632,094	8,109,292	14,813,120
Ukupno obaveze i neto imovina	3,604,641	516,353	2,632,094	8,109,292	14,862,380
Neto ročna neusklađenost 31. decembar 2017. godine	(900,002)	(516,353)	9,212,465	(7,796,110)	-

	U hiljadama dinara				
	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina					
Gotovina	3,327,416	-	-	-	3,327,416
Potraživanja od društva za upravljanje fondom	247	-	-	-	247
Druga potraživanja	8,193	-	-	-	8,193
HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	345,832	964,548	1,895,083	5,364,674	8,570,137
Akcije	1,515,960	-	-	-	1,515,960
Nekretnina	-	-	-	59,458	59,458
Ukupno imovina	5,197,648	964,548	1,895,083	5,424,132	13,481,411
Obaveze i neto imovina					
Obaveze prema društvu za upravljanje fondom	25,018	-	-	-	25,018
Druge obaveze	7,740	-	-	-	7,740
Neto imovina - članovi sa 53 godine	3,002,271	438,850	2,325,659	7,681,873	13,448,653
Ukupno obaveze i neto imovina	3,035,029	438,850	2,325,659	7,681,873	13,481,411
Neto ročna neusklađenost 31. decembar 2016. godine	2,162,619	525,698	(430,576)	(2,257,741)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Prosečna ročnost imovine s preostalim rokom dospeća do tri meseca je prikazana kao što sledi:

	U hiljadama dinara	
	Iznos	Prosečna ročnost (u danima)
Imovina:		
Gotovina	932,489	po viđenju
Potraživanja od društva za upravljanje fondom	293	do 30 dana
Druga potraživanja	3,598	do 30 dana
Akcije	1,768,259	do 30 dana
	2,704,639	

Tržišni rizik

Predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na vrednost imovine fonda zbog promena na finansijskom tržištu i obuhvata sledeće rizike: rizik promene kamatnih stopa, rizik promene cena hartija od vrednosti, rizik promene cena nepokretnosti i valutni rizik.

U narednoj tabeli je prikazana prosečna tržišna vrednost hartija od vrednosti iz portfolija Fonda i raspon kolebanja njihovih cena u periodu od 1. januar - 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama dinara	Cena po jednoj HOV u dinarima			
	Ukupna vrednost na dan 31. decembra			
	2017.	Prosečna	Minimalna	Maksimalna
Akcije				
Aerodrom Nikola Tesla AD, Beograd	700,861	1,306.18	1,098.81	1,500.00
Galenika Fitofarmacija AD, Beograd	40,676	2,697.01	2,500.00	2,899.00
Komercijalna banka AD, Beograd	25,122	1,810.70	1,636.13	1,941.57
NIS AD, Novi Sad	1,001,072	714.40	649.92	774.44
Tigar AD, Pirot	528	70.53	42.00	130.00
Ukupno	1,768,259			

U hiljadama dinara	Cena po jednoj HOV u dinarima			
	Ukupna vrednost na dan 31. decembra			
	2016.	Prosečna	Minimalna	Maksimalna
Akcije				
Aerodrom Nikola Tesla AD, Beograd	145,687	997.56	872.34	1,209.40
Galenika Fitofarmacija AD, Beograd	12,612	2,762.07	2,410.50	2,999.85
Energoprojekt Holding AD, Beograd	535,773	1,163.99	897.66	1,444.13
Komercijalna banka AD, Beograd	22,983	1,524.47	1,356.81	1,790.00
NIS AD, Novi Sad	797,413	611.59	503.18	750.11
Tigar AD, Pirot	1,492	93.62	60.00	148.33
Ukupno	1,515,960			

Rizik promene kamatnih stopa – Fond može biti izložen riziku promene kamatnih stopa u slučaju da je prinos finansijskih instrumenata u portfoliju vezan za promenljivu kamatnu stopu. Fond je izložen i riziku zbog promene referentnih kamatnih stopa na tržištu, a posledica takvih okolnosti je mogućnost da se sredstva u budućnosti investiraju uz niže stope prinosa. Zbog osetljivosti dela imovine Fonda na promenu kamatne stope, prate se makro i mikro pokazatelji (kretanje inflacije, referentne kamatne stope, kreditni rejting zemlje, aktivnosti na međubankarskom deviznom tržištu, analiza privrednih sektora, ostvareni rezultati i planovi poslovanja individualnih emitentata, itd). Nakon detaljne analize, definiše se i ročna struktura instrumenata koje će Fond držati u portfoliju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Rizik promene kamatnih stopa (nastavak)

Struktura ukupnog portfolija Fonda prema izloženosti kamatnom riziku može se predstaviti kao što sledi:

	U hiljadama dinara			
	Promenljiva kamatna Stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekamatonosna aktiva	Ukupno
Gotovina	932,489	-	-	932,489
Potraživanja od društva za upravljanje Fondom	-	-	293	293
Druga potraživanja HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	12,157,741	-	-	12,157,741
Akcije	-	-	1,768,259	1,768,259
Ukupno – 2017. godina	13,090,230	-	1,772,150	14,862,380

	U hiljadama dinara			
	Promenljiva kamatna Stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekamatonosna aktiva	Ukupno
Gotovina	3,327,416	-	-	3,327,416
Potraživanja od društva za upravljanje Fondom	-	-	247	247
Druga potraživanja HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	8,570,137	-	-	8,570,137
Akcije	-	-	1,515,960	1,515,960
Nepokretnost	-	-	59,458	59,458
Ukupno – 2016. godina	11,897,553	-	1,583,858	13,481,411

Rizik promene cena hartija od vrednosti - rizik se ogleda u mogućnosti promene cena finansijskih instrumenata koji se nalaze u portfoliju Fonda. Diversifikacijom, odnosno ulaganjem imovine u različite instrumente, utiče se na optimizaciju prinosa portfolija i smanjivanje rizika od promene cena pojedinih hartija od vrednosti.

Rizik promene cena nepokretnosti – brojni su faktori koji utiču na promenu cena nekretnina. To su odnos ponude i tražnje za stambenim i poslovnim jedinicama, geografska lokacija, jačanje životnog standarda, promena poreske politike kao i drugi tržišni faktori. U cilju smanjenja ovog rizika, Fond pažljivo prati faktore koji mogu uticati na promenu cena nekretnina i ponaša se u skladu sa svojim načelima i ciljevima.

Valutni rizici – Fond može da investira sredstva u finansijske instrumente koji su denominovani u stranoj valuti. S obzirom na to da se celokupna imovina fonda iskazuje u domaćoj valuti, valutni rizik je prisutan i odnosi se na promenu deviznog kursa tokom perioda, u kom se u portfoliju nalaze hartije emitovane u stranoj valuti. U skladu sa tim, postoji niz mera koje se primenjuju kako bi se ovaj rizik smanjio (praćenje istorijskog kretanja deviznog kursa, praćenje aktivnosti na međubankarskom deviznom tržištu, analiza kretanja referentnih kamatnih stopa, primena fundamentalne i tehničke analize). Izloženost Fonda deviznom riziku, odnosno valutnom riziku prikazana je u narednoj tabeli.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Valutni rizici (nastavak)

	EUR	USD	U hiljadama dinara	
			RSD	Ukupno
Imovina				
Gotovina	601,158	-	331,331	932,489
Potraživanja od društva za upravljanje fondom	-	-	293	293
Druga potraživanja	-	-	3,598	3,598
HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	258,999	-	11,898,742	12,157,741
Dužničke hartije od vrednosti privrednih društava	-	-	-	-
Akcije	-	-	1,768,259	1,768,259
Ukupno imovina	860,157	-	14,002,223	14,862,380
Obaveze i neto imovina				
Obaveze prema društvu za upravljanje fondom	-	-	27,219	27,219
Druge obaveze	-	-	22,041	22,041
Neto imovina	-	-	14,813,120	14,813,120
Ukupno obaveze i neto imovina	-	-	14,862,380	14,862,380
Neto devizna pozicija – 2017. godina	860,157	-	(860,157)	-

	EUR	USD	U hiljadama dinara	
			RSD	Ukupno
Imovina				
Gotovina	79,649	-	3,247,767	3,327,416
Potraživanja od društva za upravljanje fondom	-	-	247	247
Druga potraživanja	-	-	8,193	8,193
HOV međunarodnih finansijskih institucija, država i centralnih banaka	798,800	-	7,771,337	8,570,137
Dužničke hartije od vrednosti privrednih društava	-	-	-	-
Akcije	-	-	1,515,960	1,515,960
Nepokretnost	59,458	-	-	59,458
Ukupno imovina	937,907	-	12,543,504	13,481,411
Obaveze i neto imovina				
Obaveze prema društvu za upravljanje fondom	-	-	25,018	25,018
Druge obaveze	-	-	7,740	7,740
Neto imovina	-	-	13,448,653	13,448,653
Ukupno obaveze i neto imovina	-	-	13,481,411	13,481,411
Neto devizna pozicija – 2016. godina	937,907	-	(937,907)	-

Kreditni rizik

Imovina Fonda se ulaže sa ciljem povećanja ukupnog prinosa u korist članova Fonda, pri čemu Društvo uvek nastoji da se u strukturi portfolija Fonda nalaze hartije od vrednosti izdavalaca sa visokim kreditnim rejtingom, koje se razlikuju prema vrsti i izdavaocima, kao i prema drugim obeležjima koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj ceni. Društvo redovno prati dešavanja na finansijskim tržištima na kojima se trguje hartijama od vrednosti iz kojih se sastoji imovina Fonda i vrši selekciju izdavalaca tih instrumenata prema stepenu rizika ulaganja i očekivanim stopama prinosa, prema podacima koji se prate u vremenskom periodu od najmanje tri prethodne godine, na osnovu projekcija poslovanja u narednom periodu. U tom smislu, Društvo imovinu Fonda ulaže pre svega u likvidnije i stabilnije finansijske instrumente, sa umerenim stopama prinosa, kao što su državni instrumenti.

Prilikom donošenja odluke o investiranju sredstava u određeni instrument, Društvo prvo analizira da li su ispunjeni svi kvalitativni i kvantitativni kriterijumi postavljeni od strane regulatornog tela, NBS. Ukoliko su navedeni kriterijumi ispunjeni, kao i interno definisane procedure za upravljanje kreditnim rizikom, donosi se odgovarajuća investiciona odluka. U periodu plasmata, Društvo analizira i prati sve informacije i događaje koji se mogu smatrati relevantnim za posmatranog izdavaoca i ponovo procenjuje podobnost njegovog finansijskog stanja i na osnovu toga preduzima odgovarajuće korake.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna moguća izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2017. godine je prikazana u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	Iznos	u %
Novčana sredstva	932,489	6.27%
Potraživanja	3,891	0.03%
Akcije	1,768,259	11.90%
Obveznice dinarske RS	11,898,742	80.06%
Obveznice valutne RS	258,999	1.74%
Ukupna imovina Fonda	14,862,380	100%

Maksimalna moguća izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2016. godine je prikazana u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	Iznos	u %
Novčana sredstva	3,327,416	24.68%
Potraživanja	8,440	0.06%
Akcije	1,515,960	11.24%
Obveznice dinarske RS	7,771,337	57.65%
Obveznice valutne RS	798,800	5.93%
<i>Ostala imovina koja nije izložena kreditnom riziku</i>		
Investiciona nekretnina	59,458	0.44%
Ukupna imovina Fonda	13,481,411	100.00%

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva, odnosno Fonda i to zbog propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Spoljne operativne rizike Društvo će smanjiti tako što će, kao svoje poslovne partnere, birati renomirane domaće i strane banke, brokersko dilerska društva, finansijske institucije i druga preduzeća, koja su već pozicionirana na tržištu i u svom poslovanju uspešna i profesionalna.

U cilju smanjenja unutrašnjih operativnih rizika, Društvo je donelo procedure koje detaljno regulišu sve segmente poslovanja, kao i adekvatne i efikasne postupke interne kontrole koji odgovaraju prirodi, složenosti i rizičnosti poslova Društva. Društvo je obezbedilo informacioni sistem, koji predstavlja kompletno informatičko rešenje, čiju osnovu predstavlja aplikativno rešenje procesa poslovanja u oblasti penzijskih fondova.

Rizik usklađenosti poslovanja sa propisima

Rizik usklađenosti poslovanja sa propisima predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na položaj Društva usled nepridržavanja propisa, a naročito propisa kojima je uređena visina kapitala Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, odnosno sprečavanje pranja novca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

4. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA FONDA (nastavak)

Usaglašenost strukture ulaganja Fonda sa kriterijumima utvrđenim odlukom NBS

Struktura portfolija na dan 31. decembra 2017. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

u hiljadama dinara	U hiljadama dinara		
	Iznos	Propisani maksimum ulaganja u %	u %
Novčana sredstva	932,489	Bez ograničenja	6.27%
Potraživanja	3,891	Bez ograničenja	0.03%
Akcije	1,768,259	Do 40%	11.90%
Trezorski zapisi RS	-	Bez ograničenja	-
Obveznice dinarske RS	11,898,742	Bez ograničenja	80.06%
Obveznice valutne RS	258,999	Bez ograničenja	1.74%
Obveznice privrednih društava	-	Do 50%	-
Depozit	-	Do 35%	-
Investiciona nekretnina	-	Do 5%	-
Ukupna imovina Fonda	14,862,380		100%

Na dan 31. decembra 2017. godine struktura ulaganja Fonda je usklađena sa zakonskim odredbama, kao i sa investicionom politikom Fonda definisanom u prospektu.

5. NETO DOBICI OD PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI I IJ OTVORENIH INVESTICIONIH FONDOVA

Neto dobiti od prodaje hartija od vrednosti iznose 31,966 hiljada dinara (150 hiljada dinara u 2016. godini) i njihova struktura je sledeća:

	U hiljadama dinara			
	Dobici	Gubici	Neto dobiti (gubici)	2016.
Prodaja akcija	11,996	-	11,996	15
Prodaja obveznica	20,748	778	19,970	135
Ukupno	32,744	778	31,966	150

Prodajom akcija i dinarskih obveznica na sekundarnom tržištu ostvareni su dobiti u iznosu od 32,744 hiljade dinara (u 2016. godini 178 hiljada dinara).

6. NETO DOBICI OD USKLAĐIVANJA HARTIJA OD VREDNOSTI I IJ OTVORENIH INVESTICIONIH FONDOVA

Dobici od usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti iznose 316,322 hiljade dinara (dobici u iznosu od 320,356 hiljada dinara u 2016. godini) i njihova struktura je sledeća:

	U hiljadama dinara			
	Dobici 2017.	Gubici 2017.	Neto dobiti (gubici) 2017.	Neto dobiti (gubici) 2016.
Usklađivanje akcija	1,035,100	1,016,476	18,624	264,262
Usklađivanje obveznica RS RSD	854,012	546,704	307,308	30,869
Usklađivanje obveznica RS EUR	73,360	82,970	(9,610)	25,225
Ukupno	1,962,472	1,646,150	316,322	320,356

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

7. NETO NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE

Negativan efekat kursnih razlika u iznosu od 23,519 hiljada dinara (pozitivan efekat 2,619 hiljada dinara u 2016. godini) odnosi se na kursiranje deviznih računa, druga potraživanja, kao i kursiranje hartija od vrednosti od trenutka prodaje ili kupovine do dana saldiranja. Ukupne pozitivne kursne razlike u 2017. godini iznose 33,671 hiljada dinara (25,960 hiljada dinara u 2016. godini), a negativne 57,190 hiljada dinara (23,341 hiljada dinara u 2016. godini).

	Pozitivne kursne razlike 2017.	Negativne kursne razlike 2017.	U hiljadama dinara	
			Neto efekat kursnih razlika 2017.	Neto efekat kursnih razlika 2016.
Devizni računi	8,035	(30,564)	(22,529)	2,631
Obveznice	25,636	(26,296)	(660)	(12)
Potraživanja za kamatu i druga potraživanja	-	(330)	(330)	-
UKUPNO	33,671	(57,190)	(23,519)	2,619

8. NETO DOBICI/(GUBICI) OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI NEPOKRETNOSTI

Prema Odluci o proceni i obračunavanju tržišne i neto vrednosti imovine dobrovoljnog penzijskog Fonda i utvrđivanju jedinstvene početne vrednosti investicione jedinice Narodne banke Srbije, poštena vrednost nepokretnosti u koje se ulaže imovina Fonda obračunava se na osnovu njihove vrednosti koju proceni ovlašćeni procenitelj, pri čemu ta procena ne može biti starija od 60 dana. Pri proceni prinosna metoda mora biti zastupljena sa ponderom od najmanje 30%.

U poslovnim knjigama su po procenama evidentirana usklađivanja na dnevnom nivou, a u skladu sa Odlukom o proceni i obračunavanju tržišne i neto vrednosti imovine dobrovoljnog penzijskog Fonda. ("Službeni glasnik RS" br. 60/2011, ispravka 61/2011).

Neto gubitak od usklađivanja vrednosti nepokretnosti u 2017. godini iznosi 2,802 hiljade dinara. Nekretnina je prodana 27. oktobra 2017. godine na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretnosti br. OPU 1276/2017.

9. PRIHODI OD KAMATA

Ukupan iznos prihoda od kamata je 632,157 hiljada dinara (638,499 hiljada dinara u 2016. godini). Prihodi od kamata su ostvareni na osnovu kamata na sredstva po viđenju kod kastodi banke.

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Prihodi od kamata na sredstva po viđenju	62,364	97,050
Prihodi od kamata na državne obveznice RSD	554,508	512,468
Prihodi od kamata na državne obveznice EUR	15,285	28,981
Ukupno	632,157	638,499

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

10. PRIHODI OD DIVIDENDI

U 2017. godini prihodi od dividendi iznose 32,318 hiljada dinara, koje čine uplate emitenata Galenika Fitormacija AD, Beograd u iznosu 691 hiljada dinara, Aerodroma Nikola Tesla AD, Beograd u iznosu od 1,850 hiljada dinara, NIS AD, Novi Sad u iznosu od 29,777 hiljada dinara (u 2016 godini prihodi od dividendi iznose 34,514 hiljada dinara, koje čine prihodi od dividendi na osnovu uplata u iznosu od 29,309 hiljada dinara u 2016. godini i na osnovu potraživanja za dividendu u novcu u iznosu od 5,205 hiljada dinara).

Prosečna dividendna stopa

Aerodrom Nikola Tesla a.d., Beograd	4.29%
NIS a.d., Novi Sad	3.45%
Galenika Fitofarmacija a.d., Beograd	2.97%

11. TROŠKOVI NAKNADA DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE

Društvo obračunava naknade za upravljanje Fondom u visini od 2% godišnje vrednosti neto imovine Fonda. Naknada se obračunava svakodnevno, a naplaćuje mesečno. Po ovom osnovu Fond je imao trošak u iznosu od 279,447 hiljada dinara (253,555 hiljada dinara u 2016. godini). Odlukom o načinu obračuna naknada društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, ("Sl. glasnik RS", br. 60/2011 i 77/2017) koja je stupila na snagu 1. decembra 2017. godine, a primenjuje se od 1. januara 2018. godine, naknada Društva za upravljanje Fondom iznosi 1.25%.

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Naknada za upravljanje		
Naknada za januar	22,823	20,375
Naknada za februar	20,694	19,143
Naknada za mart	23,107	20,696
Naknada za april	22,490	20,250
Naknada za maj	23,340	21,156
Naknada za jun	22,847	20,753
Naknada za jul	23,784	21,618
Naknada za avgust	23,989	21,810
Naknada za septembar	23,348	21,252
Naknada za oktobar	24,334	22,153
Naknada za novembar	23,845	21,646
Naknada za decembar	24,846	22,703
UKUPNO	279,447	253,555

12. GOTOVINA

Fond na dan 31. decembra 2017. godine u svojim knjigama ima iskazanu gotovinu u ukupnom iznosu od 932,489 hiljada dinara (3,327,416 hiljada dinara na kraju 2016. godine).

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Tekući dinarski račun	331,331	3,247,767
Devizni račun za trgovanje obveznicama EUR	601,158	79,649
Ukupno	932,489	3,327,416

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

13. POTRAŽIVANJA OD DRUŠTVA I DRUGA POTRAŽIVANJA

Fond na dan 31. decembra 2017. godine u svojim knjigama ima iskazana kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 3,891 hiljada dinara (8,440 hiljada dinara na kraju 2016. godine), što predstavlja potraživanje po osnovu troškova trgovanja, potraživanja za kamate i potraživanja za dividende.

- a) Potraživanje od Društva za upravljanje Fondom u iznosu od 293 hiljade dinara odnosi se na troškove trgovanja u drugoj polovini decembra 2017. godine, kao i na naknadu za jednokratne isplate. Potraživanje po ovom osnovu je naplaćeno 3. januara 2018 godine.
- b) Potraživanja za kamate u iznosu od 62 hiljade dinara odnose se na dinarski račun.
- c) Druga potraživanja predstavljaju potraživanja za dividende u ukupnom iznosu od 2,510 hiljada dinara na osnovu Odluke o raspodeli dividende emitenta Komercijalne banke u iznosu od 2,510 hiljada (što iznosi po akciji 115 dinara, broj akcija 21,827), što predstavlja potraživanje iz 2015. godine.
- d) Potraživanja po osnovu prodaje državnih obveznica iznose 1,026 hiljada dinara.

14. HARTIJE OD VREDNOSTI MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA, DRŽAVA I CENTRALNIH BANAKA

Dužničke hartije od vrednosti u iznosu od 12,157,741 hiljada dinara (8,570,137 hiljada dinara na kraju 2016. godine) odnose se na:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dinarske obveznice RS	11,898,742	7,771,337
Devizne obveznice RS EUR	258,999	798,800
Ukupno	12,157,741	8,570,137

Dinarske obveznice RS evidentirane su u nominalnom iznosu od 11,999,723 hiljade dinara i ispravci vrednosti u iznosu od 100,981 hiljada dinara.

Na dan 31. decembra 2017. godine portfolio dužničkih hartija od vrednosti Fonda činile su obveznice Republike Srbije (RS), denominovane u dinarima i u evrima. Tržišna vrednost ovih obveznica, posmatrano prema valuti u kojoj su denominovane, data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	Nominalna vrednost u originalnoj valuti	Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
Obveznice RS		
Denominovane u RSD	10,762,520	11,898,742
Denominovane u EUR	2,181,000	258,999
Ukupno		12,157,741

Ročna struktura obveznica RS prikazana je prema trenutnoj ročnosti obveznice u godinama, odnosno prema njenoj ročnosti posmatrano od dana 31. decembra 2017. godine do njenog dospeća, kao što sledi:

	U hiljadama dinara	
	Nominalna vrednost	Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
Trenutna ročnost RSD obveznica		
< 1 god.	-	-
1 - 5 god.	10,711,620	11,844,559
5 - 10 god.	50,900	54,183
Ukupno	10,762,520	11,898,742

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

14. HARTIJE OD VREDNOSTI MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA, DRŽAVA I
CENTRALNIH BANAKA (nastavak)

Trenutna ročnost EUR obveznica	Nominalna vrednost u originalnoj valuti	U hiljadama dinara
		Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
5 - 10 godina	2,181,000	258,999
Ukupno	2,181,000	258,999

Pregled obveznica po serijama:

Serija	Valuta	Datum dospeća	Nominalna vrednost u originalnoj valuti	U hiljadama dinara
				Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
RSOB1323	RSD	07.03.2020.	129,590	155,264
RSOB1329	RSD	12.04.2020.	650,000	775,555
RSOB1462	RSD	6.02.2019.	100,000	115,898
RSOB1467	RSD	20.03.2021.	597,700	734,932
RSOB1478	RSD	05.06.2021.	1,255,200	1,563,778
RSOB1486	RSD	21.08.2019.	1,449,700	1,661,936
RSOB1488	RSD	11.09.2021.	526,390	632,862
RSOB1491	RSD	23.10.2024.	900,000	1,136
RSOB16134	RSD	22.02.2019.	686,560	738,719
RSOB16142	RSD	21.07.2023.	50,000	53,047
RSOB17153	RSD	05.04.2020.	1,204,200	1,255,499
RSOB17154	RSD	18.05.2019.	3,412,280	3,509,530
RSOB17166	RSD	26.10.2019.	700,000	700,585
RSOB16137	EUR	27.05.2026.	2,000,000	233,543
RSOB1471	EUR	11.04.2024.	181,000	25,457
Ukupno				12,157,741

Pregled dužničkih hartija od vrednosti prema vrsti kamatne stope prikazan je u sledećoj tabeli:

Vrsta kamatne stope RSD	Nominalna vrednost	U hiljadama dinara
		Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
Fiksna	10,762,520	11,898,742
Ukupno	10,762,520	11,898,742

Vrsta kamatne stope EUR	Nominalna vrednost u originalnoj valuti	U hiljadama dinara
		Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
Fiksna	2,181,000	258,999
Ukupno	2,181,000	258,999

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

14. HARTIJE OD VREDNOSTI MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA, DRŽAVA I CENTRALNIH BANAKA (nastavak)

Pregled dužničkih hartija od vrednosti prema efektivnoj kamatnoj stopi:

Efektivna kamatna stopa RSD	U hiljadama dinara	
	Nominalna vrednost	Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
< 5 % p.a.	10,711,620	11,844,559
5 - 10 % p.a.	50,900	54,183
Ukupno	10,762,520	11,898,742

Efektivna kamatna stopa EUR	U hiljadama dinara	
	Nominalna vrednost u originalnoj valuti	Tržišna vrednost na dan 31. decembra 2017.
< 5 % p.a.	2,181,000	258,999
Ukupno	2,181,000	258,999

Kreditni rejting Republike Srbije u momentu ulaganja i na dan 31. decembra 2017. godine bio je sledeći:

	<u>Standard and Poor's</u>	<u>Fitch Ratings</u>	<u>Moody's Investors Service</u>
Rejting	BB / stabilni izgledi	BB / stabilni izgledi	Ba3 / stabilni izgledi
Datum	15.12.2017.	15.12.2017.	17.03.2017.
Aktivnost	povećan rejting	povećan rejting	povećan rejting

Obveznice Republike Srbije imaju najznačajnije učešće u neto vrednosti imovine Fonda i to 81.80%.

15. AKCIJE

Akcije u portfoliju Fonda vrednovane su na osnovu tržišne vrednosti na Beogradskoj berzi, na dan bilansa stanja iznose 1,768,259 hiljada dinara, a njihova struktura po emitentima prikazana je u sledećoj tabeli (1,515,960 hiljada dinara na kraju 2016. godine):

Emitent	Broj akcija	Vrednost po akciji na dan		Ukupno u hiljadama dinara
		31. decembar 2017.	31. decembar 2017.	
Aerodrom Nikola Tesla a.d., Beograd	468,543	1,495.83		700,861
Galenika Fitofarmacija a.d., Beograd	14,317	2,841.10		40,676
Komercijalna banka a.d., Beograd	13,222	1,900.00		25,122
NIS a.d., Novi Sad	1,382,334	724.19		1,001,072
Tigar a.d., Pirot	11,480	46.00		528
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine				1,768,259

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

16. OBAVEZE

16a. OBAVEZE PREMA DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE FONDOM

Obaveze prema Društvu za upravljanje Fondom odnose se na naknadu Društvu za upravljanje i obaveze za ulaznu naknadu za mesec decembar 2017. godine. Naknada je plaćena 3. januara 2018. godine.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze za naknadu Društvu za upravljanje	24,846	22,703
Obaveze za ulazne naknade	2,373	2,315
Ukupno	27,219	25,018

16b. DRUGE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti	22,015	7,737
Obaveze za pogrešne uplate	26	3
Ukupno	22,041	7,740

Obaveze po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti, akcijama i obveznicama od 29. decembra 2017. godine koje su saldirane 3. januara i 4. januara 2018. godine.

17. POKAZATELJI BRUTO I NETO IMOVINE FONDA – INVESTICIONA JEDINICA

Neto imovina Fonda je na početku perioda iznosila 13,448,653 hiljade dinara, a na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 14,813,120 hiljada dinara, što predstavlja povećanje u iznosu od 1,364,467 hiljada dinara. Broj investicionih jedinica na dan 31. decembra 2017. godine je iznosio 6,138,615.95772, a 31. decembra 2016. godine 5,857,694.59629, što predstavlja povećanje od 280,921.36143 investicionih jedinica.

U periodu od 1. januara 2017. godine do 31. decembra 2017. godine najveća vrednost investicione jedinice je bila 2,413.25519 dinara, što je vrednost dostignuta na dan 29. decembra 2017. godine, a najmanja 2,285.43779 dinara što je bila vrednost dana 27. januara 2017. godine. (najveća 2,295.89516, dinara, a najmanja 2,154.09246 dinara u 2016. godini).

Vrednost investicione jedinice na dan bilansiranja je bila 2,413.10414 dinara, (31. decembra 2016. godine 2,295.89516 dinara).

Godišnja stopa prinosa Fonda za poslednjih 12 meseci (1. januar 2017. godine do 31. decembar 2017. godine) iznosi 5.10% (5.91% za 2016. godinu).

Prosečna godišnja stopa prinosa od početka poslovanja (2. april 2007. godine do 31. decembar 2017. godine) iznosi 8.54%.

Prosečna godišnja stopa prinosa za poslednjih pet godina (1. januar 2013. godine do 31. decembar 2017. godine) iznosi 10.26%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2017. godine

18. POKAZATELJI BRUTO I NETO IMOVINE FONDA – INVESTICIONA JEDINICA (nastavak)

Uspešnost investiranja i upravljanja Fondom

Prinos od osnivanja do 31. decembra 2017. godine	8.54%
Godišnji prinos za period 1. januar 2017. godine - 31. decembar 2017. godine	5.10%
Ukupan rast vrednosti investicione jedinice do 31. decembra 2017. godine	141.31%

Posmatrano u odnosu na prethodni dan za period od 1. januara 2017. - 31. decembar 2017.:

▪ Prosečan	0.01%
▪ Maksimalan	0.94%
▪ Minimalan	-0.49%

Zakonski zastupnik
Društva za upravljanje Fondom

Zoran Milivojević

